

## II PU MODEL QUESTION PAPER-1 FOR REDUCED SYLLABUS 2020-21

### SANSKRIT

Time : 3 Hours 15 Minutes

[ Total No. of questions : 56]

Max. Marks : 100

I एकवाक्येन संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत ।

10 x 1 = 10

1. कः भरतः इति उच्यते ?
2. परदुःखेन के अत्यन्त दुःखिनः भवन्ति ?
3. माकन्दिका नाम नगरी कुत्र अस्ति ?
4. के निर्विमर्शाः ?
5. मूर्तिमती सत्क्रिया का ?
6. राणाप्रतापस्य पिता कः ?
7. राणाप्रतापस्य अश्वस्य नाम किम् ?
8. महाश्वेता स्नातुं कुत्र आगच्छति ?
9. सा शान्तिः कुत्र कार्यं करोति ?
10. कामधेनुगुणा का ?

II द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत । (पञ्चानामेव) 5 x 2 = 10

11. भारतवर्षस्य प्रसिद्ध पञ्चनदीनां नामानि लिखत ।
12. नगरवासिभिः जनैः राक्षसः किम् उक्तः ?
13. प्रव्राजकः निजान् अनुचरान् किम् उवाच ?
14. राणाप्रतापस्य प्रतिज्ञा का ?
15. कीदृशं कुसुमगन्धं अजिघ्रम् इति महाश्वेता वदति ?
16. शान्त्याः सौन्दर्यम् वर्णयत ।
17. सत्पुरुषव्रतम् किम् ?

III पाठनाम उल्लिख्य श्लोकानाम् अनुवादं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा कुरुत । (त्रयाणामेव) 3 x 3 = 9

18. विश्वस्य मातरस्सर्वाः सर्वाश्चैव महाफलाः ।  
तथा नद्यः स्वप्रकाशाः शतशोऽथ सहस्रशः ॥
19. तथेति प्रतिपद्यैतद् गत्वा सोऽथ वणिग्भयात् ।  
नक्तं चक्रे तथा सर्वं निर्विमर्शा हि भीरवः ॥
20. प्रातर्बुद्ध्वा च तत्सर्वं जहास सकलो जनः ।  
ननन्द स वणिक् सा च तत्सुता प्राप्तसत्पतिः ॥
21. कास्विदवगुण्ठनवती नातिपरिस्फुटशरीरलावण्या ।  
मध्ये तपोधनानां किसलयमिव पाण्डुपत्राणाम् ॥
22. मनसा चिन्तितं कार्यं वाचा नैव प्रकाशयेत् ।

मन्त्रवत् रक्षयेत् गूढं कार्यं चापि नियोजयेत् ॥

IV पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत । (चतुर्णामेव)

4 x 2 = 8

23. यं कमेवं मा भक्षय ।
24. अद्यप्रभृति मनुष्यभक्षणं परित्यज ।
25. भवतु अनिर्वर्णनीयं परकलत्रम् ।
26. मम हस्ते प्रभूतं धनं विद्यते ।
27. कुत्रापि गत्वा धनं संग्रहिष्यामि ।
28. तथापि यदि कुतूहलम्, तत् कथयामि ।

V दशवाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत । (पञ्चानामेव)

5 x 5 = 25

29. पुराणेषु भारतं कथं वर्णितम् ?
30. विक्रमादित्यस्य परोपकारगुणं वर्णयत ।
31. निर्विमर्शा हि भीरवः इति शीर्षिकां समर्थयत ।
32. शार्ङ्गरव-दुष्यन्तयोः संवादः ।
33. दीर्घापाङ्गप्रसङ्गः ।
34. रोटिकाप्रसङ्गः ।
35. कीदृशं मुनिकुमारकम् अपश्यम् इति महाश्वेता वर्णयति ?
36. शान्तिदर्शनात् तरुणस्य चिन्तासन्ततिः ।

VI मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत ।

4 x 1 = 4

37. उत्तरं यत् समुद्रस्य \_\_\_\_\_ दक्षिणं च यत् ।
38. \_\_\_\_\_ ददाति चेत् सन्ततिच्छेदो भविष्यति ।
39. उपरि न्यस्तदीपायां \_\_\_\_\_ क्षिप्यतां त्वया ।
40. नवाम्नावापी \_\_\_\_\_ न पश्येत् ।

नरकं , हिमवत् , पुत्रं , गङ्गायाम्

VII 41. संयोजयत ।

4 x 1 = 4

अ	आ
पौरवः	गुप्तधनम्
पुण्डरीकः	वस्त्रापणम्
पुत्थलिका	दुष्यन्तः
विद्या	ऋषिकुमारकः

VIII रेखाङ्कितानि पदानि आश्रित्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत । (त्रयाणामेव)

3 x 1 = 3

42. पुत्थलिका भोजराजं प्रति अब्रवीत् ।
43. कन्या मञ्जूषायां प्रवेशिता ।
44. वैदेशिकाः वाणिज्यार्थम् आगच्छन्ति स्म ।
45. गन्धर्वाधिपतिः हंसः ।
46. शान्तिः धनं न स्वीचकार ।

IX यथानिर्देशं कुरुत । (चतुर्णामेव)

4 x 3 = 12

47. सन्धिं विभजत / योजयत (त्रयाणामेव)

एकैकम्, तथेति, ज्ञेयाः + ते, पश्यत + एनम्, तत् + विरुद्धम्

48. विग्रहवाक्यं / समस्तपदं लिखत । (त्रयाणामेव)

पुराणभारतम्, राजपुत्रः, परोपकारः एव व्यापारः, जनैः आकीर्णः, अरण्यस्य मार्जालः

49. लिङ्ग- विभक्ति-वचनानि लिखत । (द्वयोरेव)

भूमौ, पौरवैः, रोटिकाम्, कौतुकात्,

50. लकार - पुरुष- वचनानि लिखत । (द्वयोरेव)

कुर्वन्ति, आसीत्, अपनेष्यामि, वितरन्तु

51. पदपरिचयं कुरुत । (त्रयाणामेव)

कृत्वा, निरीक्ष्य, प्रविष्टः, स्नातुम्

52. प्रयोगं परिवर्तयत ।

देवाः जन्म इच्छन्ति ।

अथवा

मञ्जूषा क्षिप्यतां त्वया ।

53. अलङ्कारं सलक्षणं निर्दिशत ।

मध्ये तपोधनानां किसलयमिव पाण्डुपत्राणाम् ।

अथवा

प्रत्यायतीव मे हृदयम् ।

54. कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा अनुवदत ।

5

निखिलेऽस्मिन् भारतदेशे को वा न जानाति अत्रत्यस्य द्वितीयप्रधानमन्त्रिपदम् अलङ्कृवाणस्य श्रीमतः लालबहादूरशास्त्रिणः नाम । अस्य महानुभावस्य जन्म १९०४ तमे वर्षे अक्टोबरमासस्य द्वितीये दिनाङ्के वाराणसी समीपस्थे मोगलसराई नामक स्थाने समभूत् । एतस्य विद्याध्ययनं वाराणस्यां हरिश्चन्द्रविद्यालये काशीविद्यापीठे च सम्पन्नम् । काशीविद्यापीठतः असौ शास्त्री पदवीं प्राप्तवान् । अत एव अयं शास्त्रीति नाम्ना प्रसिद्धः ।

ಒಮ್ಮೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಮಹರ್ಷಿಗಳು ದಶರಥ ಮಹಾರಾಜನ ಆಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಯಜ್ಞರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಬಾಲಕರಾದ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ತಮ್ಮ ಜೊತೆ ಕಳುಹಿಸುವಂತೆ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಪುತ್ರವಾತ್ಸಲ್ಯದಿಂದ ದಶರಥನು ದುಃಖಿತನಾದನು. ಕುಲಪುರೋಹಿತರಾದ ವಸಿಷ್ಠರು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂತೆ ದಶರಥನಿಗೆ ನುಡಿದರು. ಲೋಕಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ದಶರಥನು ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು.

Once the sage Vishwamitra came to the court of the king Dasharatha. He requested to send the boys Rama and Lakshmana to protect his sacrifice. Dasharatha felt sad due to affection towards his children. Vasishtha, the preceptor of the family, advised Dasharatha to fulfil Vishwamitra's request. Dasharatha sent Rama and Lakshmana for the welfare of the world.

56. अ) इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

5 x 1 = 5

एकः नृपः एकं वानरं परिपुष्यति । सः वानराय फलानि दुग्धं च यच्छति । वानरः अपि नृपस्य आज्ञापालकः सेवकः भवति । यदा सः शयनं करोति तदा सः वानरः सुप्तं नृपं व्यजनेन अनिलं वाहयति । शीतलस्य अनिलस्य स्पर्शेन नृपः सुखम् अनुभवति । तदा एकः मधुकरः नृपस्य मुखे उपविशति । इदं दृष्ट्वा वानरः क्रोधेन समीपमेव स्थितं नृपस्य खड्गं हस्ते धृत्वा मधुकरं प्रहरति । मधुकरः अपथावति , दूरं गच्छति च । खड्गस्य प्रहारेण नृपः पञ्चत्वं गच्छति । अतः बुधाः कथयन्ति "पण्डितः अहितः वरम् , अपि तु हितकारकः मूर्खः न वरम् " ।

प्रश्नाः -

- कः वानरं परिपुष्यति ?
- शयने नृपः कथं सुखम् अनुभवति ?
- मधुकरः कुत्र उपविशति ?
- क्रुद्धः वानरः किं करोति ?
- बुधाः किं कथयन्ति ?

अथवा

दिनद्वयं विरामं पृष्ट्वा प्राचार्याय पत्रं लिखत ।

-----

## II PU MODEL QUESTION PAPER-2 FOR REDUCED SYLLABUS 2020-21

SANSKRIT

Time : 3 Hours 15 Minutes [ Total No. of questions : 56]

Max. Marks : 100

I. एकवाक्येन संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत ।

10 X I = 10

1. अद्यापि देवाः कुत्र जन्म इच्छन्ति ?
2. विक्रमादित्यः कथं देशान्तरं निर्गतः ?
3. माकन्दिका नाम नगरी कुत्र अस्ति ?
4. राजपुत्रः मञ्जूषायाः अन्तः कं निक्षिपति ?
5. मृगपोतकस्य नाम किम् ?
6. राणाप्रतापस्य पिता कः ?
7. राणाप्रतापस्य पूर्वजानाम् अमात्यः कः ?
8. श्वेतकेतोः तनयः कः ?
9. शान्त्याः पत्युः नाम किम् ?
10. कृतं कर्म कम् अनुगच्छति ?

II. द्वित्रैः वाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत । (पञ्चानामेव)

11. पुराणभारते उल्लिखितानि तीर्थक्षेत्राणि कानि? 5 X 2 = 10
12. विस्मितः राक्षसः विक्रमादित्यं किं पृच्छति?
13. कन्याविषये परिव्राट् वणिजः सकाशे किं वदति?
14. भारतसर्वकारः राणाप्रतापाय कथं गौरवम् असूचयत् ?
15. पुण्डरीकस्य अनुरागं महाश्वेता कथं जानाति?
16. सुन्दरः किमर्थं स्वग्रामं त्यक्तवान् ?
17. नरविग्रहाः देवाः के?

III. पाठनाम उल्लिख्य श्लोकानाम् अनुवादं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा कुरुत । (त्रयाणामेव)

3 X 3 = 9

18. अयं तु नवमस्तेषां द्वीपस्सागरसंवृतः ।

योजनानां सहस्रं तु द्वीपोऽयं दक्षिणोत्तरात् ॥

19. प्रविष्टो जातु भिक्षार्थमेकस्य वणिजो गृहे ।

स ददर्श शुभां कन्यां भिक्षामादाय निर्गताम् ॥

20. तथेति चागता यावद्गङ्गां न प्राप्नुवन्ति ते ।

राजपुत्रः किमप्येकस्तावत्तस्यामवातरत् ॥

21. कुतो धर्मक्रियाविघ्नः सतां रक्षितरि त्वयि ।

तमस्तपति घर्माशौ कथमाविर्भविष्यति ॥

22. धनहीनो न हीनश्च धनिकः स सुनिश्चयः ।

विद्यारत्नेन यो हीनः स हीनः सर्ववस्तुषु ॥

IV. पाठनाम उल्लिख्य कः कं प्रति अवदत् इति संस्कृतभाषया लिखत । (चतुर्णामिव) 4 X 2 = 8

23. मया परार्थमेतत् शरीरं दीयते स्वेच्छया ।

24. अथ लोकानुग्रहाय कुशली काश्यपः ।

25. अनार्य, आत्मनो हृदयानुमानेन पश्यसि ।

26. नैतद्धनं स्वीकर्तुम् अहम् इच्छामि ।

27. मम जीवनं सार्थकं भवेत् ।

28. धैर्यधना हि साधवः ।

V. दशवाक्यैः संस्कृतभाषया कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा उत्तरं लिखत । (पञ्चानामेव)

29. पुराणेषु भारतं कथं वर्णितम् ?

5 X 5 = 25

30. विक्रमादित्यस्य प्रभावेण राक्षसः कथं परिवर्तितः ?

31. 'निर्विमर्शा हि भीरवः' इति शीर्षिकां समर्थयत ।

32. अङ्गुलीयकप्रसङ्गः ।

33. दुष्यन्तस्य पात्रचित्रणं कुरुत ।  
 34. भामाशाहस्य राजभक्तिः ।  
 35. पुण्डरीकस्य जन्मवृत्तान्तं लिखत ।  
 36. सा शान्तिः ।

VI. मञ्जूषातः सूक्तं पदं चित्वा रिक्तस्थानं पूरयत ।

4 X 1 = 4

37. इतः स्वर्गश्च ..... मध्यश्चान्तश्च गम्यते ।  
 38. अङ्गुलीयकशून्या मे ..... ।  
 39. वैरिणां ..... समुद्रोपमम् आसीत् ।  
 40. अहमस्मि ..... सुन्दरस्य पत्नी ।

अङ्गुलिः, शान्तिः, मोक्षश्च, सैन्यं,

VII. संयोजयत –

4 X 1 = 4

41.

क	ख
ऊर्ध्वस्थदीपिका	सरस्वत्याः
गन्धवहः	राणाहमीरः
सिसीदिया	मञ्जूषा
विलासमिव	वायुः

VIII. रेखाङ्कितानि पदानि आश्रित्य प्रश्ननिर्माणं कुरुत । ( त्रयाणामेव )

3 X 1 = 3

42. चिन्तातुराणां न सुखं न निद्रा ।  
 43. प्रव्राजकः कामवशगः शठः च आसीत् ।

44. कालिदासस्य सप्त कृतयः ।  
45. 'मेवाड' इति स्थलं राजस्थाने आसीत् ।  
46. भगवतः सुन्दरं रूपमासीत् ।

IX. यथानिर्देशं कुरुत । ( चतुर्णामिव )

4 X 3 = 12

47. सन्धिं विभजत/योजयत । (त्रयाणामेव)

द्वीपोऽयम्, प्रागेव, सर्वस्य + आर्तिम्, अधः + तूष्णीम्, तथा + एव ।

48. विग्रहवाक्यं/समस्तपदं लिखत । ( त्रयाणामेव )

देशान्तरम्, तपोधनः, अभिज्ञायते अनेन इति, जीवानां मारणम्, हस्तात् च्युतान् ।

49. लिङ्ग-विभक्ति-वचनानि लिखत । (द्वयोरेव)

पुत्थलिका, राज्ञः, कौतुकात्, पौरवैः ।

50. लकार-पुरुष-वचनानि लिखत । (द्वयोरेव)

निबोधत, भवेत्, ददर्श, धारयन्ति ।

51. पदपरिचयं कुरुत । (त्रयाणामेव)

त्यक्त्वा, विज्ञाय, प्रवेशयितुम्, स्मरन् ।

52. प्रयोगं परिवर्तयत ।

अ) विधिना दर्शितं प्रभुत्वम् ।

अथवा

आ) अहम् एतद् धनं स्वीकर्तुं न इच्छामि ।

53. अलङ्कारं सलक्षणं निर्दिशत ।

चिच्छेद पापस्य कपिः निग्रहज्ञ इव क्रुधा ।

अथवा

प्रत्याययतीव मे हृदयम् ।



54. कन्नडभाषया-आङ्ग्लभाषया वा अनुवदत ।

5 X 1 = 5

क्रीडा मानवस्य नितराम् आवश्यकी । क्रीडया शक्तिः वर्धते । उल्लासः उत्पद्यते । आरोग्यं जायते । मनः विकसति । जीवनोत्साहः एधते । एकताभावः सम्पद्यते । मैत्री विस्तारं गच्छति, अतः खलु ज्येष्ठाः एकघण्टापार्यन्तं तुल्यशीलवयोभिः क्रीडितव्यमिति उपदिशन्ति ।

55. संस्कृतभाषया अनुवदत ।

5 X 1 = 5

ತಾರಕಾಸುರನನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದ ಕಾರ್ತಿಕೇಯನು ಶಿವನ ಕಿರಿಯ ಮಗ. ವಿಷ್ಣುನಿವಾರಕನಾದ ಗಣೇಶನು ಹಿರಿಯ ಮಗ. ಸಂಪತ್ತಿಗೆ ಅಧಿಪತಿಯಾದ ಕುಬೇರನು ಪರಮಮಿತ್ರ. ಜಗನ್ನಾತೆಯಾದ ಪಾರ್ವತಿಯು ಮಡದಿ. ಮಾವನು ಪರ್ವತರಾಜ. ಅವನ ವಾಹನವು ನಂದಿ. ಅವನ ಸೇನಾಪ್ರಮುಖನು ವೀರಭದ್ರ. ಇಂತಹ ಕುಟುಂಬವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಪರಶಿವನು ಭಿಕ್ಷಾಟನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಎಂಥಹ ವಿಧಿವಿಪರ್ಯಾಸ !

Kartikeya, the destroyer of demon Taraka, is the younger son of Lord Shiva. Ganesha, the remover of obstacles is His elder son. Kubera, the Lord of wealth is His friend. Parvathi, the mother of Universe is His wife. Parvatharaja, the king of mountains is His father-in-law. Nandi, is His vehicle. Virabhadra is his chief of army. In spite of all this Lord Shiva begs. What a destiny!

56. इमं परिच्छेदं पठित्वा प्रश्नानाम् उत्तराणि लिखत ।

5 X 1 = 5

पातालस्य राजा बलिः महान् भगवद्भक्तः आसीत् । कदाचित् कृष्णः युधिष्ठिरेण सह तस्य प्रासादम् अगच्छत् । दैत्यानां राजा कृष्णं सत्कृत्य 'अयमपरः महाशयः कः ?' इति अपृच्छत् । तदा भगवान् – 'अयं भारतदेशस्य महाचक्रवर्ती युधिष्ठिरः, भूलोके महादाता च । अस्य प्रासादात् न कोऽपि याचकः निराशः गच्छति' इति अवदत् । बलिः इदं श्रुत्वा स्मित्वा – "स्वामिन्, यदा अहं राजा आसं तदा भिक्षुकः एव नासीत्" इति विज्ञापयामास ।

प्रश्नाः –

- i). बलिः कीदृशः आसीत् ?
- ii). कृष्णः केन सह प्रासादम् अगच्छत् ?
- iii). कृष्णं सत्कृत्य बलिः किमपृच्छत् ?
- iv). कृष्णः युधिष्ठिरं कथं परिचाययति ?
- v). बलिः स्मित्वा किं विज्ञापयामास ?

अथवा

पुस्तकप्रकाशकं प्रति पुस्तक प्रेषणाय आवेदनपत्रं लिखत ।

\*\*\*\*\*